UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

IV. De Serapione Diacono, & quomodo Joannes ejus causâ Clericis suis invisus exstiterit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

Visual Library

τερος· αὕτη μὲν ἡ Ἰωάννου πρὸ τῆς ἐπισκοπῆς, ὡς συντόμως εἰπεῖν, διαγωγὴ ἦν. ὁ δὲ ἄνθρωπος, ὥς φασι, διὰ ζῆλον σωφροσύνης πικρότερος, καὶ πλέον, ὥς ἔφη τις τῶν οἰκειοτάτων αὐτοῦ, ἐκ νέας ἡλικίας θυμῷ μᾶλλον ἢ αἰδοῖ ἐχαρίζετο· καὶ διὰ μὲν ὀρθότητα βίου, οὐκ ἀσφαλὴς πρὸς τὰ μέλλοντα· δι' ἁπλότητα δὲ εὐχερής· ἐλευθεροστομίᾳ τε πρὸς τοὺς ἐντυγχάνοντας ἀμέτρως ἐκέχρητο· καὶ ἐν μὲν τῷ διδάσκειν, πολὺς ἦν ὠφελῆσαι τὰ τῶν ἀκουόντων ἤθη· ἐν δὲ ταῖς συντυχίαις, ἀλαζονικὸς τοῖς ἀγνοοῦσιν αὐτὸν ἐνομίζετο.

A ordinatur. Et ante Epiſcopatum quidem, ut ſummatim dicam, hujuſmodi vita Ioannis fuit. Fuit autem, ut ferunt, ob nimium temperantiæ ſtudium acerbior; & ſicut ajebat quidam qui cum illo ab ineunte ætate familiariter vixerat, iræ magis deditus quàm verecundiæ. Et ob vitæ quidem ſanctimoniam incautus adverſus futura: ob ſimplicitatem vero apertus & facilis. Immodica etiam loquendi libertate erga omnes utebatur. Et in docendo quidem id præcipue ſpectabat, ut mores audientium emendaret. In congreſſibus vero arrogantior vi-
B debatur iis qui mores ipſius ignorabant.

Κεφ. δʹ.

Περὶ Σαραπίωνος τοῦ διακόνου, καὶ ὅπως δι' αὐτὸν ὁ ἐπίσκοπος ἐχθρὸς τοῦ κλήρου κατέστη καὶ πολέμιος.

ΤΟιοῦτος ὢν τὸ ἦθος, καὶ ἐπὶ τὴν ἐπισκοπὴν προβληθεὶς, μείζονι ἢ ἐχρῆν τῇ ὀφρύϊ κατὰ τῶν ὑπηκόων ἐκέχρητο, διορθοῦν τοὺς βίους τῶν ὑφ' αὐτοῦ κληρικῶν, ὡς ᾤετο, προαιρούμενος· εὐθὺς οὖν ἐν ἀρχῇ φανεὶς τοῖς τῆς ἐκκλησίας τραχὺς, ὑπ' αὐτῶν ἐμισεῖτο· πολλοί τε πρὸς αὐτὸν ἀπηχθάνοντο, καὶ ὡς ὀργίλον ἐξέκλινον. ἐνῆγε δὲ αὐτὸν πρὸς τὸ πᾶσι προσκρούειν, Σαραπίων διάκονος ὑπ' αὐτοῦ ταττόμενος· καί ποτε παρόντων τῶν κληρικῶν, μεγάλῃ τῇ φωνῇ πρὸς τὸν ἐπίσκοπον τοιοῦτον λόγον ἐφθέγξατο· οὔποτε ὦ ἐπίσκοπε τούτων κρατῆσαι δυνήσῃ, εἰ μὴ μιᾷ ῥάβδῳ πάντας ἐλαύνοις. τοῦτο λεχθὲν, τὸ κατὰ τοῦ ἐπισκόπου μῖσος ἐξήγειρεν. ὁ δὲ ἐπίσκοπος οὐκ εἰς μακρὰν πολλοὺς τῆς ἐκκλησίας, ἄλλον δι' ἄλλην αἰτίαν ἐξέβαλλεν· οἱ δὲ, οἷα φιλεῖ γίνεσθαι ἐν ταῖς τοιαύταις τῶν κρατούντων ὁρμαῖς, φατρίας συνίστασαν κατ' αὐτοῦ, καὶ διαβολαῖς πρὸς τὸν δῆμον ἐκέχρηντο· εἰς πίστιν δὲ ἦγον τοὺς ἀκούοντας τὰ λεγόμενα, τὸ μὴ βούλεσθαι τὸν ἐπίσκοπον συνεσθίειν τινὶ, μηδὲ καλούμενον ἐφ' ἑστίαν παραγίνεσθαι. ἐξ οὗ καὶ μάλιστα ἡ μείζων ἐκράτησε διαβολὴ κατ' αὐτοῦ. καὶ τίνι μὲν σκοπῷ συνεσθίειν οὐδενὶ προῄρητο, σαφῶς οὐδεὶς ἀπαγγεῖλαι δεδύνηται· οἱ μὲν γὰρ ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπολογεῖσθαι βουλόμενοι, ἔφασκον ὡς εἴη ἐμπαθὴς, καὶ δυσφόρως τὰ σιτία προσφέροιτο, καὶ διὰ τοῦτο

Caput IV.

De Serapione Diacono, & quomodo Ioannes ejus cauſâ Clericis ſuis inviſus exſtiterit.

HIs moribus præditus Ioannes, & ad Epiſcopatus honorem provectus, majori, quàm par erat, ſeveritate in ſubditos uſus eſt, dum Clericorum ſuorum vitam, ſicut ſperabat, corrigere vellet. Statim igitur in ipſo Epiſcopatus exor-
C dio, cùm Eccleſiaſticis viris aſperior viſus eſſet, in odium illorum venit: multique eum averſari, & tanquam iracundum vitare cœperunt. Incitabat autem illum Serapio ejus Diaconus, ut omnium animos à ſe alienaret. Qui quadam die coram univerſo Clero contenta voce Epiſcopum ſic allocutus eſt: nunquam iſtis dominari poteris, ô Epiſcope, niſi unâ virgâ omnes abegeris. Hoc ejus dictum, cunctorum odium adverſus Epiſcopum excitavit. Haud multo poſt Epiſcopus multos variis de cauſis Eccleſiæ ejecit. Illi vero, ſicut in violento dominatu fieri ſolet, contra eum
D conſpirarunt, eumque apud populum calumniati ſunt. Porro ut multi audientium criminationibus fidem accommodarent, id præcipue faciebat, quod Epiſcopus cum nemine unquam veſci vellet, nec vocatus ad convivium accedere. Quâ potiſſimum ex cauſâ gravis adverſus illum calumnia invaluit. Cæterum quo conſilio ſolus cibum capero inſtituerit, nemo unquam pro certo potuit exponere. Nam qui illum defendere cupiunt, ajunt illum imbecillioris fuiſſe ſtomachi, & moroſum ac difficilem in ſumendo cibo: atque idcirco

ſolum comedere ſolitum. Alii dicunt, propter diſtrictioris vitæ diſciplinam id ab illo factum eſſe. Sed utcunq; ſe res habuerit, non parum momenti attulit ejus accuſatoribus ad ſtruendam in eum calumniam. Populus tamen ob conciones quas ille in Eccleſia habebat, ei favebat, eumq; ſingulari amore proſequebatur, ſpretis iis qui accuſare illum conabantur, Quales porro fuerint ejus conciones, ſeu quæ ab ipſo editæ, ſeu quæ ex ore dicentis à Notariis exceptæ ſunt, quàm illuſtres & ad alliciendos auditorum animos acommodatæ, quid nunc attinet dicere, cum liceat iis qui voluerint, eas pervolvere, & uberem ex illis fructum percipere.

A μόνος ἐσθίει· ἄλλοι δὲ, ὅτι δι' ὑπερβάλλουσαν ἄσκησιν τοῦτο ἐποίει. ὅπως δ' ἀληθείας ἂν ἔχοι τὸ γινόμενον, οὐ μικρὰ συνεβάλλετο πρὸς διαβολὴν τοῖς κατηγοροῦσιν αὐτοῦ. ὁ μέντοι λαὸς διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ λεγομένους ὑπ' αὐτοῦ λόγους, σφόδρα συνεκρότει καὶ ἠγάπα τὸν ἄνθρωπον, μικρὰ φροντίζων τῶν κατηγορεῖν ἐπιχειρούντων αὐτοῦ. ὁποῖοι δὲ εἰσὶν οἱ ἐκδοθέντες παρ' αὐτοῦ λόγοι, καὶ οἱ λεγόμενοι αὐτοῦ ὑπὸ τῶν ὀξυγράφων ἐκληφθέντες, ὅπως εἰσὶ λαμπροὶ, καὶ τὸ ἐπαγωγὸν ἔχοντες, τί δεῖ νῦν λέγειν, ἐξὸν τοῖς βουλομένοις αὐτοὺς ἀναλέγε-B σθαι, καὶ τὴν ἐξ αὐτῶν ὠφέλειαν καρποῦσθαι;

Cap. V.

Quod Joannes non ſolum adverſus Clericos, verum etiam adverſus Optimates, ſimultates habuerit: & de Eutropio Eunucho.

ET quamdiu quidem ſolos Clericos pulſabat Joannes, leves erant inſidiæ quæ adverſus eum comparabantur. Sed poſtquam multos ex ipſis Proceribus acerbius, quàm decebat, reprehendere aggreſſus eſt, tum vero gravior contra illum invidia exarſit. Et multa quidem adverſus eum dicebantur: pleraque vero deinceps pro veris ab audientibus accipiebantur. Porro calumniam non mediocri acceſſione auxit oratio, ab illo tunc temporis habita contra Eutropium. Nam Eutropius eunuchus Præpoſitus Imperialis cubiculi, & qui Conſulatus dignitatem ab Imperatore primus ex omnibus eunuchis acceperat, cum de nonnullis qui ad Eccleſiam confugerant, pœnas ſumere vellet, operam dederat, ut lex ab Imperatoribus promulgaretur, jubens ne quis ad Eccleſias profugeret, ſed ut quicumque ad eas confugiſſent, inde abſtraherentur. *Verùm Dei vindicta continuo ſubſecuta eſt. Vix enim lex propoſita erat, cum Eutropius in offenſionem veniens Imperatoris, ipſe quoque ad Eccleſiam confugit. Epiſcopus igitur, dum Eutropius ſub menſa altaris jaceret metu perculſus, ſedens in ambone, unde etiam antea concionari ſolebat, quo facilius ab omnibus exaudiretur, objurgatoriam in eum habuit orationem. Quo facto viſus eſt adhuc quorundam animos à ſe

Κεφ. ε'.

Ὅτι οὐ πρὸς τοὺς ἐν τῷ κλήρῳ μόνον Ἰωάννης, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἐν τέλει διεφέρετο· καὶ περὶ Εὐτροπίου εὐνούχου.

ἝΩς μὲν οὖν τῷ κλήρῳ μόνῳ προσέκρουεν, ἀσθενὴς ἦν σκευωρουμένη ἡ κατ' αὐτοῦ μηχανή· ἐπειδὴ δὲ καὶ πολλοὺς τῶν ἐν τέλει πέρα τοῦ προσήκοντος ἐξελέγχειν ἐπειρᾶτο, τηνικαῦτα καὶ ὁ κατ' αὐτοῦ φθό-C νος πλείων ἐξήπτετο· καὶ πολλὰ μὲν ἐψεύδετο κατ' αὐτοῦ· τὰ πλεῖστα δὲ λοιπὸν καὶ πι[στὰ] ἐνεποίει τοῖς ἀκούουσι. προσθήκην δὲ τῇ διαβολῇ ἐποίει, ἡ κατὰ Εὐτροπίου τότε λεχθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ προσομιλία. Εὐτρόπιος γὰρ εὐνοῦχος προεστὼς τοῦ βασιλικοῦ κοιτῶνος, καὶ τὴν τοῦ ὑπάτου ἀξίαν πρῶτος εὐνούχων π[αρὰ τοῦ] βασιλέως λαβὼν, ἀμύνασθαί τινας προσφεύγοντας τῇ ἐκκλησίᾳ βουλόμενος, σπου[δὴν] πεποίητο νόμον παρὰ τῶν αὐτοκρατόρων προτεθῆναι, κελεύοντα μηδένα προσφεύγ[ειν] D ταῖς ἐκκλησίαις, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἤδη προσφεύγοντας ἀφέλκεσθαι. δίκη δ' εὐθὺς ἐπηκολού-θει. προὔκειτο γὰρ ὁ νόμος, καὶ μετ' οὐ πολὺ προσκρούσας τῷ βασιλεῖ ὁ Εὐτρόπιος, ἐν τοῖς προσ-φυγοῦσιν ἦν. ὁ οὖν ἐπίσκοπος, τοῦ Εὐτροπίου ὑπὸ τὸ θυσιαστήριον κειμένου, καὶ ἐκπεπληγότος ὑπὸ τοῦ φόβου, καθεσθεὶς ἐπὶ τοῦ ἄμβωνος, [ἔνθα] εἰώθει καὶ πρότερον ὁμιλεῖν χάριν τοῦ ἐξακούεσθαι, λόγον ἐλεγκτικὸν ἐξέτει[νε] κατ' αὐτοῦ· ἐφ' ᾧ πλέον ἐδόκει προσκρ[ούειν]